

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/21/2020
Identifikačné číslo spisu: 1414200324
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górász
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1414200324.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. K., bývajúceho v K., D. X, zastúpeného JUDr. Michalom Mudrákom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Hurbanovo námestie 1, proti žalovanej Z. K., bývajúcej v C., G. XXXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Alena Kurecová, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Fraňa Kráľa 31, IČO: 36 817 163, v mene ktorej koná JUDr. Alena Kurecová, konateľ a advokát, o určenie, že listina obsahujúca závet poručiťľa je neplatná, ktorý spor bol vedený na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 24 C 14/2014, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2019 sp. zn. 9 Co 11/2019, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2019 sp. zn. 9 Co 11/2019 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 28. februára 2019 sp. zn. 9 Co 11/2019 odmietol odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV z 24. mája 2018 č. k. 24 C 14/2014-407 a o trovách konania rozhodol tak, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolanie žalobcu odmietol s odôvodnením, že bolo podané oneskorene. Vychádzal z toho, že rozsudok súdu prvej inštancie bol zástupcovi žalobcu so splnomocnením udeleným na celé konanie doručený 24. júla 2018, a tak posledným dňom odvolacej lehoty bol 8. august 2018 (streda). Žalobca ale podal odvolanie elektronickými prostriedkami až 9. augusta 2018, teda oneskorene.

2. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP tvrdiac, že odvolací súd nesprávne odmietol jeho odvolanie ako oneskorene podané a tak mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedol, že v čase doručenia rozsudku súdu prvej inštancie jeho zástupca so splnomocnením pre celé konanie (advokát) čerpal dovolenku. Na čas čerpania dovolenky sa zástupca dohodol s P. L., že bude preberať jemu určenú poštu, prevzatie zásielok mu oznámi e-mailom, a potom, podľa jeho ďalších pokynov, obsah vybraných zásielok naskenuje a pošle na jeho e-mailovú adresu. P. L. ale nie je zamestnankyňou zástupcu, ale zamestnankyňou spolupracujúcej

advokátskej kancelárie. Doručenie rozsudku súdu prvej inštancie vydaného v danom spore bolo zástupcovi takto menovanou oznámené až 26. júla 2018 a následne, až 31. júla 2018, mu bol zaslaný sken predmetného rozsudku. Ostatným e-mailom bolo zástupcovi oznámené, že časom prevzatia zásielky bol deň 25. júl 2018, čím sa zástupca spravoval pri podávaní odvolania. V dovolaní žalobca tiež uviedol, že o tom, že odvolanie bolo podľa súdu podané oneskorene, zástupca sa dozvedel až z rozhodnutia o jeho odmietnutí. Po tomto zástupca „konfrontoval“ P. L., pričom mu táto uviedla, že zásielku obsahujúcu rozsudok súdu prvej inštancie naostatok ani neprevzala ona, ale C. M., ktorá zásielku jej odovzdala až 26. júla 2018 s tým, že zásielka bola doručená 25. júla 2018. K dovolaniu žalobca pripojil kópie e-mailovej komunikácie P. L. so zástupcom, kópiu preukazu splnomocnenca a čestné vyhlásenie P. L..

3. Žalovaná navrhla dovolanie odmietnuť a uplatnila si náhradu trov dovolacieho konania.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP),

bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je prípustné a aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z tzv. zmätočnosťných vád uvedených v tomto ustanovení, znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

5. Žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade posudzoval opodstatnenosť námietky žalobcu o existencii procesnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

6. Dovolací súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003, a tiež vo viacerých rozhodnutiach vydaných za predchádzajúcej právnej úpravy účinnnej do 30. júna 2016 konštatoval, že o odňatie možnosti konať pred súdom ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané. Aj v zmysle rozhodnutí dovolacieho súdu vydaných po uvedenom dni (napr. sp. zn. 1 Cdo 37/2017, 2 Cdo 98/2017, 3 Cdo 145/2018, 4 Cdo 124/2017, 5 Cdo 98/2018, 7 Cdo 101/2018, 8 Cdo 7/2018) dochádza k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP nesprávnym postupom súdu, ktorý sa bez splnenia procesných predpokladov odmietne zaoberať meritom veci.

7. V nadväznosti na uvedené je potrebné pod nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces zahrnúť aj prípady, kedy odvolací súd odmietne odvolanie strany ako oneskorene podané, pričom pre takéto rozhodnutie nie sú splnené podmienky (napr. R 23/1994, R 4/2003 a rozhodnutia dovolacieho súdu, sp. zn. 2 Cdo 106/2004, 3 Cdo 263/2014, 4 MCdo 23/2012, 5 Cdo 258/2013, 7 Cdo 36/2010) a má oporu aj v rozhodnutiach vydaných už za účinnosti Civilného sporového poriadku (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 105/2019, 8 Cdo 156/2019, 7 Cdo 72/2019, 6 Cdo 163/2018, 2 Cdo 195/2018, 5 Cdo 12/2018).

8. Podľa § 110 ods. 1 CSP, ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Písomnosť sa doručuje aj strane, ak strana má osobne v konaní niečo vykonať alebo ak o tom súd rozhodne s ohľadom na povahu veci. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku, ako aj procesné poučenia vydané súdom sa doručujú iba zástupcovi.

9. Podľa § 109 ods. 1 a 2 CSP za adresáta je oprávnená písomnosť prijať osoba, ktorá na to bola adresátom písomne splnomocnená alebo poverená. Písomnosť určenú advokátovi, notárovi, súdnemu exekútorovi a patentovému zástupcovi môže prijať aj osoba, ktorá je v pracovnom pomere alebo inom obdobnom pracovnom vzťahu k adresátovi a ten ju poveril prijímaním písomností.

10. Otázkou právnych účinkov doručenia písomnosti určenej do vlastných rúk fyzickej osoby, ku ktorému došlo tak, že písomnosť bola poštou odovzdaná tomu subjektu, ktorého adresát podľa ustanovení Poštových podmienok vydaných Slovenskou poštou, a.s. poveril, aby za neho preberal jemu určené zásielky, sa už dovolací súd v minulosti zaoberal. V rozhodnutí zo 4. augusta 2008 sp. zn. 5 Cdo 36/2008, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 39/2014, vyjadril záver, podľa ktorého splnomocnenie určitej osoby, aby za adresáta prijímala jemu adresované zásielky (podľa ustanovení Poštových podmienok k službám, ktoré podľa zákona č. 507/2001 Z.z. o poštových službách v znení neskorších predpisov poskytuje Slovenská pošta, a.s.), nemožno považovať za zastupovanie v zmysle § 31 O.s.p. alebo za zastupovanie pre prijímanie zásielok podľa § 49 ods. 2 O.s.p., lebo v prípade takého plnomocenstva splnomocnenec nemá procesnoprávne postavenie zástupcu podľa § 27 O.s.p. a preberá zásielky, ktoré sú zasielané adresátovi („aby za neho prijímal jemu adresované zásielky“), teda nie jemu ako splnomocnencovi. K rovnakým záverom došiel dovolací súd aj v rozhodnutiach sp. zn. 3 Cdo 40/2010 a 3 MCdo 4/2014. K záveru o ústavnoprávnej udržateľnosti týchto záverov došiel aj Ústavný súd Slovenskej republiky (II. ÚS 122/2015).

11. Otázkou právnych účinkov doručenia písomnosti advokátovi strany sporu (ktorá nemá v konaní nič osobne vykonať a advokát má splnomocnenie na celé konanie) sa zaoberal dovolací súd v rozhodnutí publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 48/2009, ktorého právna veta znie: „Advokát je oprávnený poveriť prijímaním jemu určených písomností aj advokátskych koncipientov a iných pracovníkov, ktorí sú u advokáta pracovne činní, a ktorých poveril prijímaním zásielok. Ak však bol rozsudok doručený príslušnej advokátskej kancelárii tak, že ho prevzal advokát z inej kancelárie, nedošlo k riadnemu doručeniu tejto zásielky, aj keď ju neskôr od tohto advokáta právny zástupca účastníka prevzal.“

12. Z § 109 ods. 2 CSP vyplýva, že oprávnené osoby, ktoré môžu preberať súdne zásielky za advokáta, ktorému strana sporu udelila splnomocnenie pre celé konanie (§ 110 ods. 1 CSP), sú len zamestnanci advokáta (nie tretie osoby). I po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku naďalej platí, že pre účinnosť doručenia poštou bude zároveň potrebné splnomocnenie takejto osoby na prijímanie zásielok za advokáta podľa Poštových podmienok k službám, ktoré poskytuje Slovenská pošta, a.s. (napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 40/2010, 3 MCdo 4/2014 a sp. zn. 3 Cdo 171/2018 a tiež ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 122/2015).

13. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie a príloh dovolania vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie neprevzal zástupca žalobcu, advokát ani osoba, ktorá je v pracovnom pomere alebo inom obdobnom pracovnom vzťahu k nemu. Pre posúdenie právnych účinkov doručenia nebolo významné, že P. L. (ktorá naostatok tvrdí, že zásielku v skutočnosti prevzala iná osoba) má preukaz splnomocnenca na prijímanie zásielok určených zástupcovi žalobcu, keďže ten nie je zamestnávateľom menovanej.

14. Skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP, zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia a zároveň je aj dôvodom, so zreteľom na ktorý dovolací súd musí dovolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť.

15. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.